

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

HLAS

صِدْقَةٌ

الجماعة الدينية الإسلامية في جمهورية تشيكوسلوفاكيا

MOSLIMSKÉ NÁBOŽENSKÉ OBCE PRO ČESKO-SLOVENSKO

- Ročník 3
- Číslo 2.-3.

MUHARRAM 1358 Březen 1939

Zeitung der Moslemischen Religionsgemeinde für die ČSR.
Organe de la Communauté religieuse musulmane de la République Tchéco-Slovaque

Redakce a administrace
Rédaction: Praha XIX., třída krále Alexandra 20.

Mnoho štěstí v Novém roce 1358

přeje

redakce „Hlasu“.

Na neděli dne 12. března 1939 — 21. muharramu 1358 svoláváme podle § 7. Ústavy Moslimské náboženské obce hanafitského ritu pro Česko-Slovensko s ústředím v Praze

VALNOU HROMADU

a sice na 15. hodinu odpolední do kavárny »DALIBORKA«, Praha IV., Badeniho třída.
Stanice elektrické dráhy: č. 1, 2, 7, 11, 18, 20, 22 a 25.

Program valné hromady jest tento:

1. Zprávy odstupujících funkcionářů Rady
2. zprávy revisorů
3. volby nové Rady
4. volba čestných členů
5. volné návrhy.

Otiskujeme články ústavy, které se týkají valné hromady a Rady.

§ 6. V čele Náboženské obce je Rada (Medžlis), která jest nejvyšším správním orgánem náboženské obce, zastupuje tuto před úřady a veřejností, spravuje jmění obce a přijímá nové členy obce. Skládá se ze 7 členů, kteří jsou:

předseda — rajs el Medžlis,
místopředseda — najb el rajs,
jednatel — vekil
pokladník — emín sendúk
kněz — imam
a dva přisedící.

*sheikh el Islem
wakil
Radi al medjet
Uhsinder
mufli al habin*

Z těchto musí býti státním občanem česko-slovenským: předseda, jednatel, pokladník a jeden přisedící.

Rada se volí valnou hromadou náboženské obce na jeden rok. Dosavadní členové jsou znovuzvolitelní.

Ustanovení Rady potřebuje schválení ministerstva školství a národní osvěty v Praze.

Rada jest povinna řídit se přesně usnesením valných hromad. Musí pracovati vždy jen ku prospěchu Islamu a náboženské obce.

§ 7. Valná hromada náboženské obce.

Valná hromada náboženské obce odbývá se v Praze a koná se na pozvání všech přijatých členů náboženské obce. Nesejdou-li se alespoň dvě třetiny členstva, odbývá se valná hromada bez ohledu na počet přítomných o jednu hodinu později. Této valné hromadě předsedá nejstarší člen obce, který ovládá slovem a písmem jazyk jednací valné hromady, jímž je jazyk český anebo slovenský. Jemu ku pomoci je nejmladší člen obce. Volební právo přísluší členům valné hromady. Seznam členů vede jednatel-vekil.

Usnesením a volbám jest zapotřebí nadpoloviční většiny hlasů přítomných. Nebylo-li by docíleno nadpoloviční většiny hlasů, jest nutno svolati novou valnou hromadu na některý z nejbližších dnů. Ke změně ústavy jest zapotřebí dvoutřetinové většiny. Valné hromady svolává Rada. Volby se konají hlasovacími lístky. Do působnosti valné hromady patří zejména: usnášení o návrzích členů, podávaných Radě, a vyřizovati jejich stížnosti a odvolání. Vykonávati dozor nad správou majetku a pečovati o dodržování sem spadajících závazků.

M. M. Pickthall (Anglie):

Islamská kultura.

Islamská kultura se liší od jiných kultur tím, že nemůže nikdy býti cílem a objektem vzdělaného jedince, neboť jejím cílem, jasně určeným a každému vytyčeným, není vzdělání jednotlivce nebo skupiny jednotlivců, nýbrž celého lidského pokolení. Žádné množství uměleckých nebo literárních děl v žádné zemi nemůže se pokládati za ospravedlnění Islamu, pokud trvá křivda, nespravedlnost a netolerance. Žádná válečná vítězství ani mír sebe skvělejší nemohou se uváděti jako ovoce Islamu. Islam má mnohem vyšší cíle a vznešenější výhledy. Neusiluje o nic menšího než o všelidské bratrství. Jako náboženství podporuje však lidské snahy o osobní a rasové zdokonalení více než kterékoli jiné náboženství a od té doby, co se stal světovou mocí, vydal kulturní plody, které snesou srovnání s kulturními výsledky ostatních náboženství, civilizací a filosofii. Moslim se může jen pozastavovati nad důležitostmi, která se na Západě připisuje uměleckým a literárním dílům, jako by byla nejvyšším cílem lidského života.

Veliké dílo Islamu ve vědě, umění a literatuře znamená pro moslima jen pomůcku a osvězení. Nejvyšším cílem Islamu jest toliko Bůh. Islamská kultura jest vzdělání určené náboženstvím, jehož konečným smyslem jest lidský pokrok. Kdokoli studoval Koran, dobře ví, že slibuje úspěch na tomto světě i po smrti těm, kdo se řídí jeho vedením a poslouchají jeho předpisů, že usiluje o prospěch lidstva jako celku a že tento prospěch je dosažitelný pěstováním osobních vloh a schopností. Není-li pokrok v moslimské společnosti schválen Koranem nebo výslovným příkazem Prorokovým, jest neislamský a jeho původ jest hledati mimo islamskou oblast duchovní.

Některé umělecké formy byly Islamem s počátku odmítány, protože se vztahovaly k modlářskému kultu pohanských Arabů, který by-

lo nutno vymýtit pro pokrok rasy, ale zavrhování některých uměleckých projevů a podporování jiných bylo pokládáno za věc vedlejší. Islamská kultura směřovala nikoli ke zkrášlení a zjemnění vedlejších stránek lidského života, nýbrž ke zkrášlení a povznesení vlastního lidského života. Leckdo se jistě bude pamatovati na diskusi, která se vedla v anglickém tisku před několika lety. Šlo o tuto věc: Předpokládejme, že slavná a velmi krásná řecká socha, jedinečná a proto nenahraditelná, jest v téže místnosti se živým děckem. V místnosti vypukne požár a jest možno zachrániti jen sochu nebo dítě. Co by se mělo zachrániti? Pamatuji se, že velmi mnoho dopisovatelů mělo za to, že by se měla zachrániti socha, a odůvodňovali to tím, že se denně rodí miliony dětí, kdežto ono arcidílo řeckého umění jest nenahraditelné. To je názor, který by nemohl zastávati žádný moslim. Je to velmi pozdní, kultivovaná forma modlářství. Každý moslim pokládá svůj vlastní život za laciný v službě Boží, která je službou lidstvu, ale nikdy by ho nemohlo napadnouti, aby obětoval sebe bezvýznamnější lidský život za dílo lidských rukou. Zbožňování uměleckých děl vyplývá z nevíry v Boží vedení a v Jeho úmysly s lidstvem.

Islam jest náboženství, které zvláště usiluje o lidský pokrok a ukazuje k němu vhodnou cestu v řadě příkázání a zákazů, jež se týkají každého počínu lidského denního života i života společenského a politického. Tyto příkazy a zákazy byly uzákoněny v úplné sociální a politické soustavě. Je to soustava vhodně upotřebitelná, neboť byla vyzkoušena s úspěchem, který jest velkým divem dějin. Pokud se moslimové přísně drželi toho kterého příkázání Svatého Zákona, měli úspěch v oblasti toho příkázání; kdykoli nedbali poslušnosti, upadali. Také nemoslimové, kteří si počínají,

jak jest přikázáno moslimům si počínati, setkali se vždycky se zdarem. Proč to? Proto, že příkazy Koranu a Proroka jsou všeobecné lidskými zákony — přírodními zákony, které lidé přestupují na vlastní nebezpečí nebo spíše na nebezpečí celé rasy. Proto, že tyto zákony nemohly býti vynalezeny jednotlivcovým pokusem a mohly býti tu a tam objeveny jen částečně v průběhu dějin vědcem a myslitelem, takže bylo zapotřebí, aby je plně zjevil Prorok.

Islam slibuje úspěch a užitek v tomto i v příštím životě všem, kdo poslouchají určitých zákonů a prostých pravidel jednání. Pro pravého moslima není rozdíl mezi tímto a příštím světem, neboť Bůh jest pánem nebes i země a všech světů. Příští život má počátek nyní, a nikoli až po smrti, pro všechny, kdo uskutečňují akt Al-Islamu: sebeodvzdanost do Boží vůle, jak ji mínil náš Prorok, když radil: »Zemři dříve, nežli zemřeš«. Úspěch Islamelem slibovaný není úspěchem jediné lidské bytosti na škodu ostatních, ani jednoho národa na útraty a k zoufalství ostatních, nýbrž úspěch všeho lidstva. Koran nás učí, že pravé náboženství jest praktické, nikoli theoretické, ani formální. »Ti, kdo věří a konají dobro — jak často se tato věta vyskytuje v Koranu. »Ti, kdo věří a nic nedělají« nemůže v Islamu existovati. »Ti, kdo věří a činí zlo« jest v Islamu nemožné, neboť Islam znamená odevzdanost do Boží vůle a proto poslušnost Jeho Zákona, který jest zákonem úsilí a nikoli lenosti. Za slavných dob Islamu nebylo proto rozlišováno mezi vzděláním světským a náboženským. Celá výchova byla zahrnuta v oblasti náboženské. Mešita byla školou náboženské i vědecké myšlenky; učilo se v ní Koranu, hadisu (tradicí) a fikhu (moslimskému právníctví) stejně jako chemii, fysice, botanice, medicíně a astronomii. Byla to pravá universita: poskytovala starým moslimům ucelené náboženské a vědecké vzdělání a klidný jas dokonale vyrovnané mysli.

Islam je náboženství rozumové. Islam nemůže říci se sv. Augustinem: »Věřím, protože je to neuvěřitelné.« Koran opět a opět označuje iracionální náboženství za náboženství zřejmě klamné. Opětovně vybízí lidi, aby užívali rozumu a zdravého smyslu v náboženských věcech. Celá historická zkušenost dokazuje, že značná míra svobodomyšlnosti jest naprosto potřebná lidskému pokroku a zároveň že národové, kteří pozbyli víry v Boha, upadají. Význačná myšlenková škola na Západě má za to, že živá víra v Boha a svobodomyšlnost jsou pojmy neslučitelné. Islam dokázal pravý opak. V raných stoletích Islamu byla spojena silná víra v Boha se svobodou duchovní a Islam nepokládá nic na světě za tak posvátné, aby to nepodrobil kritice. Věřil bez pochybností jen v jediného Boha, který dal člověku dar rozumu, aby ho svobodně užíval k slávě Boží, to jest k tomu, zjišťovati, co je dobré a co zlé. Proto Islam nemá také kněžstva. Všechny výsady a odpovědnosti, jež má

v jiných náboženstvích kněžstvo, jsou v islamské soustavě svěřeny každému jednotlivci.

Povýšenost rozumu znamenala zároveň příkaz universální výchovy. »Hledati vědění jest povinností každého moslima i moslimky,« praví Mohamed. Všeobecná výchova pro muže i ženy stala se tak posvátným zákonem Islamu třináct století dříve, nežli byla přijata západoevropskou civilisací. Mohamed pravil, že i když někdo koná modlitby, postí se, dává almužnu, vykoná pout do Mekky a všechny ostatní náboženské povinnosti, bude odměněn jen podle toho, jak užívá zdravého rozumu. Řekl také, že kdo má vědění, ale neví, jak ho použít pro životospřávu, jest »jako osel nesooucí knihy«. »Moslim ignorant« jest slovní protiklad. Za slavných dnů Islamu bylo sotva možno nalézt moslima nevědomce jako moslima chudása. Jest ovšem skutečnost, že dnes většina moslimů jsou ignoranti a pověřivci, kteří se drží spousty legend a pošetilých vyznání. Ale většina těchto legend a pověr jsou pouze zbytky vědění zaslých dob. Duch Islamu očekává, že budou nahrazeny dnešním vědění, neboť mysl moslimova jest svobodná ve všech pozemských věcech, jen když zachovává určitá pravidla jednání, uložená se zřetelem k jeho tělesnému, duchovnímu a duševnímu zdraví. A jest jeho povinností zabývat se vědou své doby a přijímat, co jeho duch uzná za správné, i když to třeba rozptyluje některé názory a představy, dávno zakořeněné mezi moslimy. To se nemůže dotknouti nikterak jeho vyznání, že »není Boha kromě Boha a že Mohamed jest Boží posel« — vyznání, o němž řekl veliký pochybovač Gibbon, že »je složeno z věčné pravdy a nezbytného preludu«. Ale i on musil doznati, že »prelud« byl ospravedlněn v historickém procesu.

Část moderního světa vytýká ráda islamské kultuře, že se nehodí modernímu myšlení a dnešním poměrům, protože se zakládá na principu čisté theokracie. Mně se opravdu zdá, pokud jde o království Boží, hlášané a zčásti zřízené Islamem, že situace moderního světa se neliší od situace světa středověkého. Jenže namítači usuzují podle klamné analogie. Protože theokratický ideál ve středověku byl spojován se záračnými legendami a církevními ceremonii, tito lidé předpokládají, že každá theokracie musí býti nepraktický sen poustevníka nebo fanatika. Avšak theokratický ideál Islamu se nezakládá na záracích ani na legendách, nýbrž na živé přirozenosti a skutečnosti a nemůže býti otřesen vědeckými objevy. Čím jest podivuhodnější tento skutečný svět, jak jej odhaluje postup vědeckého bádání, tím vítěznější se jeví majestát, prozřetelnost a svrchovanost Boha pravému moslimovi. Islam poskytuje úplný politický a sociální systém jako alternativu k socialismu, fašismu, syndikalismu, bolševismu a všem ostatním »ismům«. Islamský systém má tu velkou přednost před všemi těmito soustavami, že byl s úspěchem praktikován. Jeho zásady jsou přirozené (neboli Boží) zákony, které řídí lid-

ský pokrok. Islamský systém slibuje mír a klid tam, kde dnes vidíme třídní boj, soupeření národů a nic než neklid. Bylo by pošetilostí odmítati výhody islamského systému prostě proto, že se zakládá na myšlence Boha a dovolává se zjevení prostřednictvím Božího Proroka. To by byla čistá bigotnost atheismu.

Nynější stav moslimského světa jest bohužel špatnou reklamou pro kulturní poslání Islamu. Avšak Islam není příčinou moslim-

ského úpadku, jako není církevní křesťanství příčinou dnešního hmotného pokroku křesťanského světa. Kulturní pokles moslimský zavinen byl odvrácením od čistého Islamu, odklonem od rozumu, svobodomyšlnosti a vědění. Dnešní moslimové po celém světě začínají si to již uvědomovati. Vědí, že jejich pokoreni jest dílo jejich vlastních rukou a že dosáhnou znova úctyhodného postavení ve světě jedině návratem k ryzímu Islamu.

Výroky Mohamedovy

Důvěřuj v Boha, ale přivaž svého velblouda.

Dej pozor! Jest malý kousek masa v lidském těle, a je-li tento kousek dobrý, celé tělo je dobré, a je-li špatný, celé tělo je špatné: to je srdce.

Moslim nesmí nenáviděti své ženy a nelíbí-li se mu některá její špatná vlastnost, ať se raduje z některé dobré.

Manželství jest povinností všech, kdo k němu mají schopnosti.

Zprávy církevní, misijní a organizační

Protiislamská propaganda našla si nový způsob, jak by svou špinavou slinou pošpinila palestínské bratry a zároveň i odvrátila pozornost od banditských svých akcí. Roztrubuje do světa a přirozeně, že velmi ochotně jest jí popřáváno sluchu, že bylo »objeveno« jakési popraviště v Omárově mešitě v Jerusalemě. Kdo zná vznešený Islam a kdo zná jeho vyznavače a zejména ten, kdo vůbec někdy ve svém životě byl v nějaké mešitě, ten správně odhadne »vznešený« původ těchto bajek a hnusné lži-propagandy.

Na misijní fond NOM laskavě přispěli: Dr. S. F. Sedláček, Praha K 100.— J. M. Kadlec, generální konsul ČSR v Jerusalemě K 50.— Ing. Jar. Babka, Praha K 10.— MUDr. Omar Lhota, Vysoké n. J. K 80.—

Náš »Hlas« vyměňujeme za následující islamské časopisy:

Albánie: »Zeni i Naltes«.
Anglie: »Moslem Review«.
Arábie: »Um ul Kura« a »Saúd Hedžas«.
Bulharsko: »Medeniyet«.
Egypt: »Al Azhar« a »El Takva«.
Fidži: »The wekly Islamica«.
Indie: »The Light«, »The Sufi«, »Sunrise« a »The Pilot«.
Jugoslavie: »Glasnik I. V. Z.«, »Gajret«, »Novi Behar«, »El Hidaje« a »Pravda«.
Malay: »Genuine Islam«.
Německo: »Moslemische Revue«.
Polsko: »Życie Tatarskie«.
Švýcarsy: »Le monde Arabe«.
USA: »The Moslem World«.

Ke dni narozenin J. V. egyptského krále Faruka I. zaslala obec zdejšímu vyslanectví blahopřejný telegram.

Letošní Id ul Atha-Kurban bajram oslaven byl společnou modlitbou v místnostech obce o 9. hodině dopolední. Súčastnili se jí zejména čeští moslimové z Prahy. Imama zastupoval sekretář obce Mehmed Mahinić. Muezina Hadži M. A. Brikius.

Večer konala obec společnou večeri za dosti dobré účasti v kavárně »Daliborka«. Jako hosté přítomni byli za jugoslávské vyslanectví pp. Boriša Lazić a Ljubomir Matić. Blahopřejný projev zaslal J. E. Mohamed Soliman El Haute Bey, správce egyptského královského vyslanectví v Praze. Z čestných hostů dlužno zejména vzpomenouti účasti našeho obětavého a upřímného přítele dra S. F. Sedláčka a zemského důvěrníka pro krajinu Slovenskú Mehdi ben Zapletala.

V místnosti, dekorované česko-slovenskou a islamskou vlajkou shromáždili se téměř všichni čeští pražští moslimové. Zejména početná byla účast moslimů jugoslávských. Večeři zahájil předseda NOM Salih Hadžiosmanović krátkou přednáškou o významu toho dne.

K odjezdu našeho Mohameda Ali P. Šilhavého na studie na univesitě Al Azhar v Kahýře nutno zejména vzpomenouti zásluh bývalého sekretáře vyslanectví egyptského pana Al Baby a nynějšího správce egyptského vyslanectví v Praze J. E. pana Mohameda Solimana El Haute Beye.

Letošní Nový rok 1558, to jest 1. Muharram 1558 připadl na den 20. února 1958.

Náboženská obec v Halebu (Syrie) zaslala naší obci srdečné blahopřání k Id ul Atha.

Bývalý místopředseda obce Ing. Gafur Langu byl jmenován referentem ministerstva zemědělství v Tiraně. Naši obec navštívil na začátku února t. r., kde nás ubezpečil, že intenzivně propaguje naši obec v Albánii.

Aziz Abbasi, horlivý moslimský misionář a filosofický spisovatel indický, který právě působí v Suvě na ostrovech Fidži, daroval knihovně naší náboženské obce několik svých prací z náboženské filosofie islamské (Filosofie La-Ilaha-Il-Allah, Tragedie omylu, Islam a křesťanství), z nichž »Hlas« příležitostně otiskne vhodné výňatky.

Kniha o Arabii. Čtenářům, kteří znají anglicky nebo francouzsky, doporučujeme vřele knihu »The southern gates of Arabia« od anglické spisovatelky Freya Starkové (francouzský překlad pod názvem »Les portes du Sude«, édition »Je sers«, Paříž). Je to krásné vylíčení spisovatelčiny cesty z Makally do Hadramautu, plné osobitých pozorování pouště, beduinského života, arabské povahy a islamského ovzduší poesie a zbožnosti.

Arabské originály Koranu, egyptské vydání, za K 75.— zašle redakce tohoto listu.

České překlady Koranu v původní vazbě za K 90.— zašle redakce tohoto listu.

Arabské vydání Koranu, sarajevské vydání, za K 55.— zašle redakce tohoto listu.

V Praze, dne 10. března 1959. Majitel a vydavatel: El Itihad el Islami, Moslimská náboženská obec pro Česko-Slovensko, ústředí v Praze XIX., tř. kr. Alexandra 20. Zodpovědný redaktor H. Mohamed Abdallah Brikius. Vychází měsíčně. Předplatné Kč 10.— ročně. Používání novinových známek povoleno výnosem Řed. pošt. a telegrafů v Praze č. j. 75.860/IIIa-57 ze dne 22. dubna 1957 a č. 9154/VII. ze dne 24. ledna 1955. Dohlédací poštovní úřad Praha 47. — Tiskne V. Palásek a Frant. Kraus, Praha I-159.